

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

NAUJA VALDYBA

Prėjus keletai dienų nuo Amerikos prezidento rinkimų, Lietuvos klubas St. Petersburgas išsirinko ir savo naują valdybą 2001-iesiems metams. Reikia pasakyti, kad mūsų rinkimai buvo sėkmingesni negu Amerikos prezidento, nes jau tą patią dieną paaiškėjo naujosios valdybos sudėtis. Į naują valdybą išrinkti darbuotojai, energingi, patyrę visuomeniniame darbe asmenys, kurie tikrai galės gražiai vadovauti klubui. Rinkimų sėkmė priklausė ir nuo gerai pasidarbavusių nominacijų komisijos, susidedančios iš Laimutės Alvarado, Elenos Purtilienės ir Genovaitės Treininės. Ačiū ir nariams, kurie gana gausiai susirinko, kad galėtų atiduoti savo balsus už pasirinktus kandidatus.

Į naująją 2001-ųjų metų valdybą išrinkti: pirmininkė — Loreta Kynienė, vicepirmininkė — Dalia Adomaitienė, sekretorė — Kleofa Gaizauskienė, sąskaitų vedėja — Dainius Vaidila, išdėmė — Aldona Česnaite. Direktorais išrinkti: Antanas Adomaitis, Laimutė Alvarado, Gražina Cibienė, Juozas Gečas, Jonas Jonaitis, Vilijus Juška ir Aldona Stasiukevičienė. Į revizijos komisiją išrinkti: Alita Kerbelienė, Aldona Olienė ir Genovaitė Treininė.

LB APYLINKĖJE

„Saulės“ lituanistinės mokyklos Kaledų eglutė bus gruodžio 17 d., sekmadienį, Lietuvos klube tuojau po pietų. „Saulės“ lituanistinė mokykla dėkoja LB Švietimo tarybos pirmininkei Reginai Kucienei už nepaprastai naudingą dovaną — televizorių.

Apylinkės valdyba pasiuntė 7 dėzes dovanų į Vilniaus vidurinę mokyklą — Lietuvos namai. Šioje mokykloje mokosi mokiniai, kurių šeimos buvo ištremtos į Sibirą. Išsiųsta 102 poros naujų batų, drabužių, mokslo priemonių ir saldinių. Iš viso 224 svarai.

Vasario 16-tos gimnazijos paramai surinkta aukų 250 dol.

PAKLODŽIŲ VAJUS

Perskačius mūsų spaudoje apie trūkumus Lietuvos ligoninėse, kilo mintis, susitarus su lietuvių klubo vadovybe, paskelbti „paklodžių vajų“ klube. Vajus davė puikius rezultatus. Išsiųsta:

Vilniaus psichiatrijos ligoninė, dir. dr. Radavičius, 4 dėžės — 183 sv. — paklodžių, ant-

klodžių ir rankšluosčių; Daugų ligoninė 4 dėžės — 110 sv. — antklodžių, rankšluosčių, drabužių, 8 poros ramentų;

Daugų vidurinę mokyklą kartu pasiųstas visas komplektas Lietuvių enciklopedijos — Gelazių dovana;

Šiaulių tuberkuliozinių ligoninė 6 dėžės — 254 sv. — paklodžių, rankšluosčių ir drabužių;

Kauno vaikų tuberkuliozinių sanatoriją 5 dėžės — 152 sv. — paklodžių, antklodžių ir rankšluosčių.

Visos paklodės, rankšluosčiai, antklodės ir drabužiai labai geri. Kai kurie daiktai buvo visai nauji, specialiai šiam vajui nupirkti.

Lapkričio 7 d. visos dovanos buvo nugabentos į Miami, FL, ir pakrautos į talpintuvą, keliaujantį į Lietuvą. Visa siunta buvo pasiųsta St. Petersburgo Floridos lietuvių vardu. „L.Ž.“, Nr. 294

SUNNY HILLS, FL

KARTAIS BŪNA IR TAIP

Floridoje, Sunny Hills, LB apylinkės veikla sustabdyta 2000 m. sausio 30 d. Pavargę keliais kadencijas pirmininkavusi Laima Savaitienė, o ją pakeisti tuo metu savanorių neatsirado. Tačiau JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys susidomėjo savo „miegančiais“ padaliniais ir su žmona Terese Gečiene, LB XVI Tarybos atstove, apsilankė Sunny Hills. Tai įvyko 2000 m. lapkričio 9 d. Taigi šią dieną JAV LB valdybos narės, buvusios Sunny Hills LB apylinkės pirmininkės L. Savaitienės energijos ir pastangų dėka, buvo sukvietas susirinkimas ir A. Gečys padedant, apylinkės veikla buvo atkurta: Genė Gedminienė — pirmininkė, Jurgis Savaitis — išdėmė, Elena Žebertavičienė — renginių vadovė, Anelė Pečkaitienė — sekretorė. Revizijos komisija: Vladas Adomavičius, Jonas Ratnikas, Algis Savickas.

Abu Savačiai daug širdies ir darbo įdėjo į LB apylinkės veiklą savo vadovavimo metu. Net ir tuomet, kai apylinkės veikla buvo sustabdyta, jų darbas nenutrūko. Apylinkės žmonės buvo informuojami, kas vyksta suvažiavimuose, kokie jų nutarimai bei veiklos gairės. Sunny Hills lietuviai aktyviai prisidėjo savo laisvais, skambučiais, faksais prie 20 mln. dol. paramos Baltijos valstybėms atstatymui. Taigi, užmigę nebuvome, tik mažumėlę pailsėjome. E. Žebertavičienė jau ruošiasi ruošti bendrą Kūčias. Jei žada, tai ir bus, nes saulėtą Kalnelių žmonės žodžio laikosi. Čia lietuviai labai geranoriški, veikūs, visuomet vieni kit-

Seattle, WA, Lietuvos Dukterys ir jų šeimos spalio 28 d. krovė medicininių reikmenų talpintuvą, kurį Providence Health System bendrovė žada persiųsti į Lietuvą.

tiems padeda. Prisimenu kaip virė darbas vadovaujant Onei Adomaitienei, kaip nuširdžiai dirbo Vytas Macys Lietuvos Atgimimo laikotarpiu visus nuolat informuodamas apie įvykius ir ragindamas rašyti laiškus bei skambinti į Baltuosius Rūmus, kad būtų pripažinta Lietuvos nepriklausomybė, arba Alfonsas Velavičius visuomet buvo pilnas idėjų ir stengėsi jas įgyvendinti.

Energingų žmonių tikrai netrūksta. Manau žmogiška prisipažinti, jog laiko dantys yra gana aštrūs ir kiekviename iš mūsų palieka žymes bei nuovargę. Noriu pasakyti, kad dirbome ir dirbsime visi, ne vien valdyba ir revizoriai. O vėliau ir daugiau apie Sunny Hills visiems ketiname pranešti.

Anelė Pečkaitienė

LANKĖSI KRAŠTO VALDYBOS PIRM.

Algimantas Gečys, naujasis JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, lapkričio 9 d. su žmona Terese, XVI tarybos nare, atvyko susipažinti su Sunny Hills lietuviais. Į parapijos salę susirinko 40 buvusių apylinkės narių ir, po jo paskatinančios kalbos, nutarė atgaivinti šią apylinkę, kuri buvo sustabdyta veikla sausio 30 d., kai nepavyko sudaryti apylinkės valdybos. Dabar į ją sutiko įeiti, ir vėliau pareigomis pasiskirstė G. Gedminienė — pirm., A. Pečkaitienė — sek., E. Žebertavičienė — renginių vadovė ir J. Savaitis — išdėmė. Naujoji valdyba, savo pirmame posėdyje, nutarė surengti bendrą Kūčias gruodžio 24 d.

PASISEKĖS BALFO VAJUS

BALFo atstovas V. Derencius, padedamas J. Nakienės, spalio mėnesį įvykdė metinį aukų vajų. Buvo surinkta 816 dol.

MŪSŲ NETEKTIS

Spalio 25 d. mirė buvusi

nuoširdi bendruomenininkė Stasė Mačiulaitienė, prieš mėnesį atšventusi 76-ąjį gimtadienį. Po laidotuvių Mišių Šv. Teresės bažnyčioje spalio 28 d., velionė buvo išvežta palaidoti savo anksčiau gyvenamame Detrote. Jos atminimui artimi draugai suaukojo 265 dol. Lietuvos našlaičių globos komitetui.

OMAHA, NE

Trumpa žinutė iš mūsų mažo telkinio.

Sekmadienis tai didelė šventė Omahos gyvenvietėje, nes po lietuviškų Mišių visi renkasi į svetainę išgerti puoduką kavos, pasivaikinti skaniais kepsniais ir užkandžiais. Ten galima išgirsti paskutines pasaulines žinias, taip pat garbių žinovų surinktas paskutines telkinio naujienas.

Vieną sekmadienį, kaip iš giedro dangaus trenkė džiaugsmo žinia, pranešdama, kad neseniai iš Lietuvos atvykusieji rengia Naujų metų šventę ir kviečia senąją kartą bendrai sutikti. Mes džiaugėmės, kad naujieji imigrantai supranta ir stoji į bendrą lietuvišką veiklą. Tik sujungtoms jėgoms galime kelti ir garsinti Lietuvos vardą visokioms progoms. Tikime, kad dar daug metų švies lietuvių gyvenimą.

A. Antanėlis

POMPANO BEACH, FL

BENDROS KŪČIOS

E. Jonušienė praneša, jog ir šiais metais bus rengiamos bendros Kūčios sekmadienį, gruodžio 24 d., 2 val., įprastoje vietoje, Deerfield Beach. Prašoma vietos užsisakyti iš anksto pas E. Jonušienę, tel. (954) 748-8135 arba pas Lindą Taylor (954) 722-9574.

PALM BEACH, FL

LIETUVOS VYČIŲ ŠVENTĖ

Lapkričio 5 d. prieš lietuviškas pamaldas į kopyčią Lietuvos Vyčių palyda įnešė trispalvę. Kun. A. Čepanis atliko ceremoniją, pakeldamas Joną Tamas-Tamašauską į ketvirtąjį vyčio laipsnį. Mišių metu giedojo muz. J. Samoškos vadovaujamas „Dainos“ choras ir operos solistė Regina Peters. Vargonavo muz. L. Stukas. Šv. Mišios buvo aukojamos už LB apylinkės šviesą ateitį, jos darbuotojus ir gyvus bei mirusius apylinkės gyventojus. Kun. Čepanio pamokslas tema: per šeimos meilę — į Dievo meilę. Tas mintis jis pakartojė vyčiams anglų kalba.

SUSITIKIMAS SU JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKU

Lapkričio 11 d. H. ir A. Solių namuose buvo sukvietas ben-

drumenininkų būrelis susitikti ir pasikalbėti su naujai išrinktu JAV LB Krašto valdybos pirmininku Algimantu Gečiu. Su juo kartu atvyko ir žmona Teresė Gečienė, LB XVI Tarybos atstovė. Pasitarime dalyvavo arti 20 apylinkės lietuvių.

Pirmiausia apyl. pirm. V. Šalčiūnas papasakojo apie Palm Beach apylinkės narių ypatybes, silpnėjantį veiklos pajėgumą, valdybos uždavinius bei problemas, svarbesnius renginius ir t.t. Jis taip pat pateikė tolimesnės veiklos perspektyvas ir pageidavo, kad Krašto valdyba rastų būdą padėti mažoms, senjantioms apylinkėms, kaip mūsų, toliau veikti ir išsilaikyti.

Krašto valdybos pirm. A. Gečys pagyrė Palm Beach

apylinkę, per 25-rius veiklos metus daug pasiekusią lietuviškos kultūros klestėjimo bei pagalbos Lietuvai baruose. Jis suvokiąs šios ir kitų Floridos apylinkių būdingą padėtį ir bandys ieškoti jų veiklai reikalingos paramos būsimoje LB Krašto valdyboje. Jis taip pat atkreipė dėmesį į Lietuvos Bendruomenės uždavinius siekiant padėti Lietuvai įstoti į Europos Sąjungą ir NATO.

Kilo gyvos diskusijos ir klausimų-atsakymų vartinė. Kai viskas buvo išsiaiškinta, apyl. pirm. padėkojo T. ir A. Gečams už atsilankymą į šeiminingams Soliams už globą. Po to šeiminingai pakvietė svečius ir dalyvius toliau tęsti pokalbį prie vyno ir užkandžių.

GRAŽUS PABENDRAVIMAS

Lapkričio 14 d. Piccadilly restorane susirinko gražus būrys pabendraavimo pietums. Apyl. pirm. V. Šalčiūnas pirmiausia pristatė pirmą kartą čia dalyvaujančią naujavedžių porą — Algirdą ir Ramutę Ži-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštą	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštą	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliaru paštą	\$55.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

* Ambasadorių rangai

suteikti keturiems Lietuvos diplomatom ir politikams — URM darbuotojams Aurimui Taurantui ir Giedriui Čekuoliui, buvusiam parlamentarui Egidijui Bičkauskui ir buvusiam vyriausybės kanceliariui Petriui Auštrevičiui. (BNS)

Lietuvos Dukterų dr. jos St. Petersburgo, FL, skyriaus rengto koncerto rengėjos, globėjai ir atlikėjos. Iš k.: akompaniatorė Melitina Kuprienė, renginių vadovė Dalia Mackailienė, kun. Antanas Grabnickas, aktorė Virginija Kochanskite, globėjai Milda ir Stasys Tamulioniai, LD draugijos pirm. Aldona Andriulienė, globėjas Vytas Andriulis ir solistė Rita Preiksaitė.

Nuotr. St. Tamulionio

Miške prie Rainier kalno netoli Seattle miesto lapkričio 18 d. Iš kairės: prof. Vytautas Landsbergis, Kazimieras Rutkauskas, Gražina Landsbergienė, Seattle lietuviai — Rimas ir Donna Mikšiai.

VOKIŠKOS PABIROS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Šiuo metu, šalia politinių temų, Vokietijoje plačiai miniama tautų sąjunga. Ir ne tik spaudoje, bet taip pat televizijoje, naujai išleistuose leidiniuose. Knygų lentynose pasirodė istoriko A. Heuslerio leidinys „Pirmi Miuncheno žydų tremimai 1941 m.“ Jame minima Lietuva. Pasirodo, kad 1941 m. lapkričio 20 d. 1,000 Miuncheno žydų buvo vagonais išvežti į Kauną ir po penkių dienų forte sušaudyti. Teko sužinoti, kad žydų tremimai ir jų žudynės iš Bavarijos sostinės bus rodomos nuotraukomis, Miuncheno miesto savivaldybės rūmuose. Be abejo, parodoje bus įrašytas Lietuvos vardas.

Vienoje pagrindinių Berlyno aikščių, numatoma pastatyti žydų žudynių paminklą. Jo kaina per 8 mln. dol. Laikraščiai skaitytai savo laisvoms redakcijoms paminklo klausimu pasisako teigiamai, bet taip pat neigiamai, primindami ne tik aukštą kainą, bet taip pat kitas tautybes — lenkus, rusus, ukrainiečius, baltiečius ir kt. Toks paminklas turėtų jungti visus žuvusius Europos tautų atstovus. Atrodo, kad paskirų asmenų balsai liks be atgarsio.

Jau keletą savaičių televizijoje rodomi tautų žudynės filmai, žydų tremimai, jų šaudymai prie iškastų duobių, matant vokiečių karius ir SS dalinių atstovus. Tačiau nepamiršo Vokietijos televizija ir belaisvių gyvenimo. Kariai skaudžiausią pergyveno 1945 m. gegužės 8 d., rodant juos žygiuojančių Raudonosios armijos parade. Džiaugsmingai maskviečiai sutinka savus karius, kadangi Raudonoji armija nugalėjo Vokietiją, bet su kumščiais jie „sveikina“ belaisvius vokiečių karius, žygiuojančius be diržų, apiplyšusiais batais, apdraskytom milinim. Prasiveržusius maskviečius prie vokiečių karių, lengvai stumia su šautuvais lydeje raudonarmiečiai. Dalyvavęs eitynėse karys televizijoje su ašaromis pasakoja, kaip jam sunku buvo pergyventi tokį pažeminimą.

Pradžioje, vokiečiai belaisviai labai gerai gyveno JAV stovyklose. Nufilmuoti vokiečiai futbolo rungtynėse, prie stalų, rašant laiškus, valgykloje su geru maisto daiviniu. To jie neturėjo Sov. Sąjungos stovyklose, gaudami kiekvieną dieną košę, džiovintą žuvį, dirbdami akmenų skaldyklose. Vieną dieną amerikiečiai sužinojo apie žydų žudynes.

Belaisvių gyvenimas pasikeitė. Uždrausti laišukai, pakeistas maistas, pakeistas laisvalaikis. Džiaugėsi vokiečiai, vėžant juos laivais į gimtinę. Deja, laivas, užuot Hamburgo ar Bremenhafeno, pasiekė Anglijos krantus, kadangi anglams trūko darbo jėgos. Anglai kariai išeinančius vokiečius „palaidėdavo“ šautuvų buožėm ir kuprą. Vėliau jie buvo išskirstyti žemės ūkio, įmonių darbuams.

Šį pavasarį buvo surengta vokiečių karių žudynių paroda, nuotraukomis parodant jų nusikaltimus. Ji buvo nutraukta, kadangi lenkas istorikas Bogdan Musial ir vengras K. Ungvari rado suklaidotų nuotraukų, daugiausia infiltruotų Rusijos saugumo, kadangi prieš nužudytų civilių gyventojų stovėję vokiečiai kariai. Pasirodė, kad tai raudonarmiečių ir NKVD „darbas“. Dabar, išėjus klastotas nuotraukas, paroda keliaus po Vokietijos miestus.

Be abejo, vokiečiai nebuvo „nekalti avinėliai“. Jie nesilaikė tarptautinių įstatymų, mobilizavo okupuotų kraštų vyrus, „likvidavo“ apie 80,000 partizanų, nors pirmaisiais mėnesiais tikrovėje partizanų nebuvo.

Kita medalis pusė: NKVD ir Raudonoji armija, besitraukdama iš Lietuvos, Lenkijos, šaudė politinius kalinius, užkandami juos duobėse. Atžymių vokiečiai įsakė žydams lavonus vėl atkasti. Kitą dieną žydus sušaudė.

Lenkas ir vengras gina vokiečių karius, nes, pvz., 1941 m. rugšėjo mėn. prie Minsko, Babi Jar vietovėje, buvo nužudyti 33,000 Gudijos sostinės žydų. Istorių teigimu, tos nuotraukos neturėtų rasti vietos parodoje, kadangi žudynės vykdė ne vermachto kariai, bet SS daliniai. Deja, prie duobių matomi vermachto kariai, bet SS daliniai. Deja, prie duobių matomi vermachto kariai, bet SS daliniai. Deja, prie duobių matomi vermachto kariai, bet SS daliniai.

Gal šis klausimas beveik po dešimties mėnesių pertraukos galutinai bus išspręstas, rodant kilnojama parodą įvairiose Vokietijos miestuose. Kaip ir pavasarį, taip ir ši ru-

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Čikagoje tarybos ir prezidento nariai: Eugenijus Bartkus, Saulius Kuprys, dr. Jonas Valaitis, Leonas Maskaliūnas, Povilas Vaičekas, dr. Leonas Šimutis, Jonas Mankus, Algis Rimas, Anatolijus Milunas, Petras Buchas, Pranas Jurkus ir Juozas Polikaitis.

Nuotr. Jono Kuprio

KRAŠTO VALDYBA UŽBAIGĖ KADENCIJĄ

Besibaigiant JAV LB Krašto valdybos kadencijai, jos nariai rinkosi paskutinįjį savo posėdžiui ir aptarė rūpimiausius klausimus.

Atidžiai buvo išklausa iždininko Ramučio Plūros finansinė ataskaita. Šokių šventė, vykusi praėjusią vasarą Kanadoje, JAV LB Krašto valdybai buvo pelninga — gauti 9,528 doleriai. Valdybos

denį, ji susilausianti karių, neonacių demonstracijų bei kairiųjų grupuočių, kartais prieinančių prie muštynių.

Karaliaučiaus apygarda išrinko naują gubernatorių, Baltijos laivyno adm. V. Jegorov. Tuo klausimu gan plačiai pasisakė Frankfurto „FZA“ dienraštis taip pažymėdamas, kad jis surinkęs daugiau 60 proc. gyventojų balsų. Euro-Rusijos gyventojai numato, kad naujas apygardos valdytojas pasuks gyvenimą geru keliu, ypatingai prekybos, pramonės, sveikatos srityse, panaikindamas narkotikų prekybą, kuri taip pat pasiekia Lietuvą.

Pasitikiu, kad vietos gyventojai, kadangi jis kariškis, neįsivels į korupciją. Jis buvęs taip pat slapto Kremliaus kandidatu, kadangi V. Putin norėtų valdžioje matyti daugiau kariškių. Manding, jis buvo remiamas „Lukoil“, kuris dėdėlė daliai Karaliaučiaus biudžetą, padengdavo iš savo kassos. V. Jegorov nebaisi yra NATO, nes Euro-Rusijos enklaavą jau liečia Lenkija ir netrukus ji bus apsupta Europos Sąjungos narių, Lietuvos ir Lenkijos valstybių. Tad jis jau yra numatęs išplėsti gerus prekybinius santykius su lietuviais ir lenkais.

sprendimu, trečdalis šios sumos buvo paskirta „Dovana Bendruomenėi“, likusioji dalis papildė Krašto valdybos einamąją sąskaitą. Pažymėta, jog labai svarbu ir toliau papildyti „Dovana Bendruomenėi“ sąskaitą, kuri garantuotų Bendruomenės testinimą. Kaip žinia, šios sąskaitos pagrindinis kapitalas yra neliečiamas, o palūkanas naudojamos valdybos einamiesiems reikalingam.

Igaliojimai naujos sudėties Krašto valdybai buvo perduoti gruodžio 2 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės taryba patvirtino Krašto valdybos pirmininko Algimanto Gečio pateiktą valdybos sąrašą. Trejų metų kadencijai buvo patvirtinti šie asmenys:

Dr. Romualdas Kriaučiūnas — vykdomasis vicepirmininkas ir vicepirmininkas organizaciniams reikalams;

Algirdas J. Rimas — Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas;

Birutė Jasaitienė — Socialinių reikalų tarybos pirmininkė;

Dalilė Polikaitienė — Švietimo tarybos pirmininkė;

Marija Remienė — Kultūros tarybos pirmininkė;

Liūtas K. Jurskis — Ekonominio reikalų tarybos pirmininkas;

Sesuo Margarita Bareikaitė — Religijinių reikalų tarybos pirmininkė;

Dr. Stasys Bačkaitis — vicepirmininkas mokslo reikalams;

Dalia Badariene — vicepirmininkė „3-ciosios bangos“ imigrantų reikalams;

Juozas Ardyš — vicepirmininkas finansų reikalams;

Rimas Gedeika — vicepirmininkas sporto reikalams;

Vidmantas Rukšys — vicepirmininkas Jaunimo ir informacijos reikalams;

Ramutis M. Plūra — izdininkas;

Teresė M. Gečienė — sekretorė ir narė informacijai;

Rimantas Stirbys — vicepirmininkas administracijai ir reikalų vedėjas.

D. Badariene

VALDOVŲ RŪMŲ PARAMOS FONDAS

Lapkričio 30 d. Valdovų rūmų paramos fondo valdyba (pirmininkas Edmundas Kulikauskas) patvirtino artimiausias veiklos gaires. Nutarta įsteigti nuolatinį ryšių su visuomene centrą, kuris kaupis, analizuos ir skleist informacinę medžiagą apie Valdovų rūmus, jų atkūrimą.

Vadovaujantis spalio 17 d. priimtu įstatymu, Valdovų rūmų atkūrimas bus finansuojamas iš valstybės biudžeto ir iš paaukotų lėšų, kurias kaupis Valdovų rūmų paramos fondas. Tikimasi per 10 metų surinkti nemažiau, kaip 25 proc. rūmams atkurti reikalingų lėšų. (Elta)

* Lietuvos aukštųjų mokyklų rektorių konferencijos prezidentas, Muzikos akademijos rektorius Juozas Antanavičius piktina kalbos, jog iš biudžeto švietimui ir mokslui reikalaujama skirti milijardą litų. „Tokios sumos mini tie, kurie bijo, kad iš jų atims pinigų. Būtų nepaprastai gerai, jeigu po finansinio bado „dieotūs“ gautume bent ketvirtį milijardo litų“, sakė keturiolikos universitetų ir akademijų rektorius vienijančios konferencijos vadovas. (Elta)

DRAUGAS, 2000 m. gruodžio 7 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Paralelės ir pamokos

Krikščionių demokratų partija, modernieji krikščionys demokratai, krikščionių demokratų sąjunga... Ar visos šios „atžalos“ turi esminius ideologijos bei programos skirtumus, ar jas skiria daugiausia tik kai kurių asmenų, negalintių atsisakyti pirmavimo, ir apie juos linkiojančių asmeniškos ambicijos?

Galbūt ir patiems įvairių „krikščionių demokratų“ grupuočių nariams neaišku, kas yra kas. Juo labiau pašalinams žmonėms, ypač per vėlai atsiradusiems šiame pasaulyje ir dėl to nesusipažinusiems su anų laikų nepriklausomos Lietuvos politiniame gyvenime tiek įtakos turėjusia Krikščionių demokratų partija. Kas pagaliau turi ir laiko, ir kantrybės stebėti visus tuosėjimus partinėje šachmatų lentoje. Lengviau numoti ranka — tegul sau riejasi, tegul sau skaldosi...

Taip iš dalies pasielgė ir balsuotojai Lietuvoje paskutiniuose rinkimuose į Seimą, kirtę krikščionims demokratams skaudų smūgį. Partijos nesutarimai ratalais atbanga net į šią Atlanto pusę, įvarę ne vieną pleišną tarp užsienio lietuvių, anksčiau tvirtai ir konkrečiai rėmusių krikščionis demokratus. Kurios dabar remti? O gal išvis neapsimoka prasidėti, kol jie pagaliau „susitupės“ ir apsispręs?

Tačiau nesijauskime blogai, nes ne vien Lietuvoje krikščionys demokratai (lygiagrečiai ir kitos partijos — tiek dešiniųjų, tiek kairiųjų) išgyvena tam tikrą pasimetimą, ar persivarkymą, laikotarpį. Gal tai natūralus pasikeitimo procesas, atėjant prie trečiojo tūkstantmečio slenksčio. Juk pasikeitimui matome visur: susijungimo priemonėse, technologijoje, medicinos išradimuose, erdvių tyrinėjimuose ir t.t. Kodėl reikia tvirtai įsikibus laikytis senųjų partijų sąvokos ar jų veiklos formų? Nėra abejonų, kad dvi pagrindinės partijų kryptys visuomet bus tam tikra dešinės ir kairės versija. Nepaisant to, pačios giliausios jų šaknys, tačiau visa kita priklauso nuo žmonių, į tas įsijungiančių. O kiekvienas partijos vadovas, iš esmės ir kiekvienas narys, įdėdamas savo duoklę į bendrą kraščio skrynią. Nereikia tos duoklės šaltinti, nes laiko tėkmė ilgai nusišneš nevertingus indėlius, o tos kraščio skrynios dugne pasiliks tikrosios vertės...

Vokietijos Krikščionių demokratų partija turi gilią šaknį — net 36 metų vadovavusi Vokietijai, kol pagaliau susilaukė nelabai šlovingo kirtimo iš aukštųjų. Daugelis abejoja, ar Angela Merkel įstengs ją vėl į tas aukštumas iškelti, juo labiau, kad visoje Europoje šiuo metu „senoji kaire“ rodo naujus gyvybės ženklus. Krikšč. demok. partijos gretas daugiausia sudaro vyrai katalikai, todėl protestantai moteriai nebus lengva jose įsitvirtinti. Bet ji yra tvirtų paežerių ir atstaus, įžvalgaus proto, be to, tautoje populiarus, tad jos vadovavimas partijai gali būti labai naudingas. Gal ir Lietuvos partijoms vertėtų vadovavimą perduoti moterims...

Vokietijos Krikščionių demokratų partija turi gilią šaknį — net 36 metų vadovavusi Vokietijai, kol pagaliau susilaukė nelabai šlovingo kirtimo iš aukštųjų. Daugelis abejoja, ar Angela Merkel įstengs ją vėl į tas aukštumas iškelti, juo labiau, kad visoje Europoje šiuo metu „senoji kaire“ rodo naujus gyvybės ženklus. Krikšč. demok. partijos gretas daugiausia sudaro vyrai katalikai, todėl protestantai moteriai nebus lengva jose įsitvirtinti. Bet ji yra tvirtų paežerių ir atstaus, įžvalgaus proto, be to, tautoje populiarus, tad jos vadovavimas partijai gali būti labai naudingas. Gal ir Lietuvos partijoms vertėtų vadovavimą perduoti moterims...

ATSIMINIMAI 1941-1962 M.

DANUTĖ LINARTAITĖ-PETRAUSKIENĖ

Nr.4

Tų pagalių rasdavau nedaug, o malkų neturėjome.

Antrąją vasarą visus labai sukrėtė lietuvių išvežimas į šiaurę. Nors tada niekas ir supratinė neturėjo, kur veža. Mes irgi labai norėjome važiuoti. Mūsų miestelio viršininkai pasitarko geri ir moterų su nepilnamečiais vaikais nevezė. Jei buvo vyras šeimoje, tada ir su vaikais vežė. Iš mūsų buto išvežė Grinkevičienę su dukra Aldona. Apie 40 metų turinti moteris ten ir mirė. Nemažai iš mūsų miestelio išvežė žmonių. Tada mes persikraustėme į kitą butą. Gyvenome irgi vieni lietuviai. Mamytė jau tuo metu bulvių džiovynėje nebedirbo. Mat bulvės baigėsi, nebuvo ką skusti. Vaziuodavo dirbti į laukus, savaitė — dviems. Ten su surūdijusiais kastuvais kasė žemę, sodino bulves, paskui ravėjo. Dirbo nuo aušros iki sutemos. Miegojo lūšnose ant grindų.

Kartą aš ėjau atsinešti savo normą duonos. Tarp kitko, aš retai ją parsinešdavau, nes pakeliui suvalgydavau, tokia ji buvo skani. Eidama užkliuvau už stovinio geležinio surūdijusio grėblio ir persidūriau koją. Kraujas kaip fontanas šoko į viršų. Aš žaidžiau už kimšau pirštu ir apsidžiaugiau, kad kraujas nustojo bėgti. Bet vakare koja labai sutino ir aš nebegalėjau paeiti. Visa laimė, kad į mūsų miestelio polikliniką

atvažiavo dirbti lietuvių, vaikų gydytoja Saliutė Alekšienė. Ji kaime palaidėjo abu savo uošvius. O kadangi mūsų miestelyje nebuvo vaikų gydytojo, jai leido atvažiuoti ir dirbti. Saliutė pas mane pakvietė kaimynai, nes mama dirbo kaime. Ji tuoj mane apžiūrėjo ir bėgte nubėgo namo atsinešti vaistų. Paskui dar atėjo naktį ir labai ankštų rytą. Aš stebėjau, ko ji taip dažnai pas mane ateina. Man kojos visai neskaudėjo, bet kaip paskui sužinojau, buvo kraujo užkrečimas. Ir tik Saliutė mane išgelbėjo. Keletą dienų neleido vaikščioti, sėdėdama aukštai iškelus koją. Reikia pasakyti, kad visur kamaušiau vaikus gydyti ir gelbėjo gydytoja Saliutė. Kas tik susirgavo, ji tuoj ateidavo ir gydydavo jokių užmokeščių, nes motinos neturėjo pinigų pirkti vaistams. Ir kai dabar, po daugelio metų, teko dalyvauti (Panevėžyje) tremtinės Slesoraitienės laidotuviuose, moters, buvusios tremtinės, teiravosi apie gerą gydytoją Saliutę. Jos labai norėjo ją pamatyti, padėkoti už jautrumą, gerumą, širdies šilumą. Bet taip ir nesužinojo: gydytoja Saliutė mirė Kaune nuo insulto.

Dar tą vasarą mamytė pradėjo sirgti maliarija. Tai buvo baisi liga. Kai pradėdavo krestis šaltis — užklodavome, ką tik turėjome, o jis vis tiek drebedavo. Paskui užeidavo karščio banga. Tai liga labai ją išvargino ir kankino keletą metų. Vietiniai vaistai nieko negelbėjo. Tik po kelių metų, kai gavome tikrą chininą, nustojo sirgti.

1942 m. vasara vėl buvo labai karšta. Bet aš sugebėjau peršalti ir susirgau šlapiu pleuritu. Iš pradžių vis „padurdavo“ šoną, bet aš nekreipiau dėmesio, tačiau vieną rytą, gulint ant grindų (lovą neturėjome),

labai pradėjo skaudėti šoną. Atėjo gyd. Saliutė ir mane nuvežė į miesto ligoninę. Turėjau aukštą temperatūrą, užmigau, o naktį padavau nuo didelio šurmulio. Nieko negalėjau suprasti. Kai atsigulėjau į ligoninę, palata buvo puštuštė, o atsidūsiu pamačiau pilną ligoninių. Visi buvo tokie baisūs. Iš veido atrodė lyg moterys, bet visai be krūtinės, vieni kaulai. Sesutė man paaiškino, kad tai tikrai moterys. Jas atvežė iš Leningrado po blokados, ir kadangi jos vos stovėjo ant kojų, paguldė į ligoninę. Man vaistų atnešdavo Brakas. Jis kažkur jų gaudavo. Aš palyginti greit pasveikau. Gydytojas sakė, kad organizmas labai stiprus, nereikėjo net vandens traukti. Savaimė išsiskirstė. Išrašant iš ligoninės, gydytojas mamytę pasakė, kad man reikalingas ypatingai geras maistas, kad sutvirtėtų. O jau artinosi ruduo. Mama su Engliene išnuomavo mažiuką namuką. Jis man atrodė, kaip iš pasakos. Mažytis kambaryukas ir virtuvėlė. Net grindys buvo dažytos. Mamytė pardavė savo auksinį laikrodį ir auksinį žiedą su akute, ir nupirko man truputį sviesto, česnakų. Ir dar ką tai išmainė į pieną. Eidavau kas antrą dieną atsinešti puslitrį pieno. Atrodė, kad gyvename, kaip pasakoje. Bet, praėjus mėnesiui, Engliene pasakė, kad iš mūsų išeina pas „ponus“ tarnauti. Ji gerai mokėjo užsienio kalbas. Apie tai sužinojo Kamnians „ponas“. Jis jai pasiūlė nemokamai pas juos gyventi ir jo vaikus mokyti užsienio kalbų. Taip Engliene nuspaliko. Tada „jas“ mus atskiraušė Eidekaitienė su dviem išdykusiais berniukais, nes mama viena negalėjo užsimokėti už tą butuką. Ir čia prasidėjo mūsų didžiulis vargas. Berniukai su peiliais pradėjo braidyti grindis, duris. Šeimnininkė išsigando

pamačiusi, ką jie padarė ir vidury šaltos žiemos mums pasakė, kad ji namą pardavė, o mes turime išsikraustyti. O kur kraustyti? Visi gyvena susikimšę, kad būtų pigiau ir šilčiau. Labai daug vaikščiojome, klausinėjome, bet niekas nenuomavo. Vienas žmogus mūsų pagailėjo, leido apsigyventi savo buvusioje pirtelėje ant Obės kranto. Net mokesčio neėmė. Trobelėje iš viso vienas kambarys, tą žiemą dar nebuvo kurentas. Sienos buvo apledėjusios. Nuo mūsų menko kūrenimo ledas netirpo. Nuo žalių malkų krosnis baisiai rūko. Kai užkurdavo, tai taip grauždavo akis, kad bėgdavome į lauką. P. Eidukaitienė su vaikais miegojo ant rusiškos krosnies. O mums su mama padarė gultus prie ledinės sienos. Vakarai labai šaltame kambaryje man mama ištepavo šoną jodu (taip liepė gydytojas po pleurito). Ir klodavomės ką tik turėjome, taip buvo šalta. Rankos kambaryje šalo. Iš ryto aš su Genu ir Beniuku veddavomės rogiutes į arčiausią Obės salą. Ten prikirsdavome pilnas roges storų žagarių kūrenimui, tik jie blogai degdavo, krosnis dūmndavo, mažai duodavo šilumos. Saloje augo daug šaltalankių krūmų. Sušalusios uogos blizėjo, kaip karoliukai. Mes jų daug suvalgydavome ir mamoms namo parveždavome aplipusias uogomis šakeles. Tai 1942 m. žiema buvo mums labai sunki. Parduoti beveik nieko neturėjome. Dar, jei kokią smulkmeną ir turėjome, niekas nepirko. Ir vietiniams žmonėms buvo sunku. Gyvenome visai be riebalų. I sriubą supjaustydavome bulvių ir česnakų, atrodėdavo kaip su mėsą. Mėsos nevalgėme visus 6 metus. P. Eidukaitienė nedirbo. Ji mokėjo siuti, tai eidavo pas žmones uždariauti. (B.d.)

KNYGA, SUKĖLUSI TARPTAUTINĮ SKANDALĄ

REMIGIJUS MISIŪNAS

Kiekviena knyga turi savo unikalią istoriją, tačiau tai pat pasakytina ir apie tas, kurioms nebuvo lemta išvysti dienos šviesos. Kai kada jų likimai daug įdomesni nei kad tie, kurioms labiau pasisekė ir jos iki šiol turi savo vietą knygų lentynoje, o pirmųjų, geriausių atveju, rankraščiai pasilepti archyvuose.

Tarp tokių nepelnytai užmirštų yra ir vienos Pulgio Andriūso knygos rankraštis, ir vėgri, ar daug kas atmena jos sukeltą tarptautinį skandalą. P. Andriūsis visada stebino aplinkinius ir savo gyvenimais nuotykiomis, ir kūryba. Jau ko vertas ūmus Andriūšio-feljetonisto virtimas nuostabaus talento Andriūšiu lyriku, vienos nuostabiųjų išvijoje pasirodžiusių knygų „Anoj pusej ežero“ autoriumi.

Knyga, apie kurią kalbame, iš pat pradžių buvo pažymėta neeilinėmis lemties ženklais. Ji iš pagrinde pakeitė P. Andriūšio ir jo šeimos likimą išvijoje. Kaip ir daugelis pokario metais Vokietijoje gyvenusių lietuvių, Andriūšiai buvo pakelti spūtinis į JAV. Jie jau turėjo reikalingas garantijas, kurias parūpino JAV lietuvių P. Lapinė, bet viskas apvirto aukštyn kojom, kai lyg koks rojus žaltys buvęs Valstybinės leidybos Kaune direktoriumi nacių okupacijos metais H. Eizentrautas įkalbėjo P. Andriūšį keliauti Australijon ir aprašyti keliones įspūdžius knygoje. Mat apie Ameriką Vokietijoje buvo prirašyta daugiau nei reikėjo, o Australija, turėdama daug darbuotojų, buvo kone nežinoma šalis ir, jei P. Andriūšis būtų sutikęs imtis knygos, H. Eizentrautas žadėjo rasti leidėją. Maza to, dar gundė siūlymu pasirašyti knygos išplatintu Vokietijos mokyklų, bibliotekose (nes buvo vienos firmų, apsupindavusių jas knygomis, direktoriumi) ir, matyt, rašytoją paveikė jų skaičius — net 30,000! Tokios galimybės ne kasdien pasitaiko, ir P. Andriūšis su H. Eizentrautu sudarė sutartį, pagal kurią pastarasis dar išpareigojo su žmonos-lietuvių tės pagalba išvesti knygą į vokiečių kalbą.

Veikiau po to 1949 m. Andriūšiai iškeliavo į Australiją, o šeimos galva ir kelionės metu, ir pasiekus tolimąją šalį kruviniu, užrašinėjo savo įspūdžius ir siuntė juos H. Eizentrautui, o šis vertė. Maza to, jis nusprendė, jog išspausdinti knygos ištraukas kokiame nors dideliame periodiniame leidinyje bus lengviau rasti leidėją, sutarė dėl to su žurnalu „Frankfurter Illustrierte“. Šis 1950 m. paskelbė

keturias knygos ištraukas, o po to užvirė koše.

Pirmiausia ją užmašė patys lietuviai. Konkreciai — Simas Miglinas, kuris buvo įsigijęs knygos leidybos teises iš H. Eizentrauto ir spausdino ištraukas savo leistame laikraštyje „Tremtis“. Pastebėjęs spausdinimą „Frankfurter Illustrierte“ S. Miglinas sukėlė triukšmą — mat jose nebuvo autoriaus pavardės ir skelbė, kad, jei ištraukos negalėjo pasirodyti be H. Eizentrauto žinios, tai ir dėl autoriaus pavardės nutylėjimo jis kaltas.

Tiesa, veikiausiai paašėjo, kad H. Eizentrautas redakcijai atidavė rankraštis su P. Andriūšio pavarde ir kad nusiuntė jai laišką su prašymu ateiťyje ją nurodyti. S. Miglinas atsiėmė savo įtarinėjimus H. Eizentrauto atžvilgiu ir ėmė laukti, kada vokiečių žurnalas paskelbs P. Andriūšio pavardę, o sulaukęs... H. Eizentrauto laiško per jo igaliotą advokatą su konkrečiu įtarinėjimu atšaukimo tekstu. Nepasakelbus, jo, grasinta S. Miglinui iškelti bylą, o šiam teliko stebėtis tokiu, su įprasta praktika prasielenkiančiu, reikalavimu ir viešai viską paskelbus, laukti, kas bus toliau.

Tačiau įvykiai pasisuko, ko gero, niekieno nelaukta kryptimi ir pasirodė, kad S. Miglinas per anksti džiugavo dėl lietuvių rašytojo spausdinimo vokiečių žurnale. Po jame pasirodžiusios ketvirtos publikacijos, H. Eizentrautas pranešė P. Andriūšiui, kad „Frankfurter Illustrierte“ nutraukė ištraukų spausdinimą, nes Australijos diplomatai užprotestavo dėl „neteisingo jų krašto vaizdavimo“. Mat tuo metu Australijos vyriausybė buvo pradėjusi kvieisti emigrantus iš Vokietijos. Veikiausiai „Sydney Morning Herald“ laišku skyrė pasirodė tuometinio vokiečių žurnalo redaktoriaus Bauerio atspirašymas, atseit, ištraukos buvo spausdintos „per neapsižiurėjimą“ ir kad Vokietija nori palaikyti su Australija gerus santykius. Po tokių pareiškimų nebebuvo ne tik ko begalvoti apie tolimesnį ištraukų spausdinimą kitame laikraštyje, bet ir apamai apie knygos išleidimą, tad P. Andriūšius su H. Eizentrautu teliko gražiuoju išsiskirti, prieš tai pasidalinus už ištraukas gautą honorarą.

Toks skandalingas rankraščio likimas nuvedė lietuvių rašytoją į tolimąją Australiją, kur jis išgyveno iki mirties, o rankraštis, bei jau jo vertimas į vokiečių kalbą, parkeliavo į Vilnių ir dabar saugomas Mokslo akademijos bibliotekoje.

Prez. V. Adamkus apžiūri aviacijos muziejų.

PAMINKLAS LIETUVOS KARO AVIACIJAI IR JOS PRADININKAMS

J. Grigiškis, P. Hiksa, V. Morkis, J. Dobkevičius, S. Darius, I. Adamkevičius, A. Stasaitis, A. Gustaitis, F. Vaitkus, V. Jablonskis, V. Šembergas, M. Maciokas, E. Kraucevičius, L. Peseckas... — tai asmenys tarpukario Lietuvoje steigė karo aviaciją, stiprinę ją ir garsinę už Lietuvos ribų.

Prieš keletą metų Kaune susibūrę grupelę aviacijos mylėtojų-entuziastų panorusių Kauno Dariaus ir Girėno oro uoste, kur buvo Lietuvos karo aviacijos ištakos, įamžinti Lietuvos karo aviacijos pradininkų, puoselėtojų ir garsintojų atminimą. Taip gimė paminklo statymo komitetas, kuris rūpinosi idėjos puoselėjimu, rinko lėšas, ieškojo rėmėjų, kūrė planus, brėžinius ir kt. Darbas buvo kruopštus ir atsakingas, kuris per kelis trisdešimt metų palaipsniui atnešė savo vaisius — idėja virto realybe.

Lietuvos kariuomenės 82-ųjų metinių išvakarėse, lapkričio 17 dieną, minėtoje vietoje buvo pašventintas Lietuvos karo aviacijos paminklas (architektas A. Mikėnas), į kurio pašventinimo iškilmes atvyko Lietuvos prezidentas V. Adamkus su žmona, Kultūros viceministrė I. Marčiulionytė, Kauno miesto vadovai, Kauno Igulos dalinių atstovai, aviacijos veteranai, aviatoriai, skautai, moksleiviai, Kauno gyventojai.

Paminklo, kurio statybai daugiausia lėšų paaukojo JAV gyvenantis V. Peseckas, atidengimo iškilmes pradėjo Lietuvos prezidentas V. Adamkus tėvą Igną Adamkavičių, kuris kurį laiką dirbo Karo aviacijos mokyklos viršininku.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus susirinkusiems kalbėjo apie Lietuvos nepriklausomybės kovas, kurių metu pasizymėjo nemažai karo la-

kunų, kurių nuopelnai ir įamžinti šiame memoriale. Jis padėkojo paminklo statytojams ir rėmėjams, kurie padės prisiminti Lietuvos nepriklausomybės pradžią.

Prie paminklo kalbėjo Kauno miesto meras G. Budnikas, Karinių oro pajėgų ir Kauno Igulos vadas pulkininkas E. Mažeikis, buvęs Kauno vicemeras A. Balutis ir kt. Jų kalbose buvo prisimintas Dariaus ir Girėno žygarsis, karo lakūnų nuopelnai, Lietuvos aviacijos ateities vizija, buvo priminta, kad lietuviai yra ne tik žemdirbių, bet ir lakūnų tauta.

Paminklą pašventino ir mal-

da sukalbėjo naujasis Kauno Igulos kapelionas T. Karklys.

Po pašventinimo prie paminklo, kuriame dabar pritvirtinta 11 (ateityje bus daugiau) atminimo lentelių (viena iš jų prezidento tėvui kapitonui Ignui Adamkavičiui, kuris laikomas pirmasis Lietuvos karo aviacijos lakūnas), gėles padėjo LR prez. V. Adamkus, Kauno miesto meras G. Budnikas, Karinių oro pajėgų, KASP Dariaus ir Girėno rinktinės, Vytauto Didžiojo atski-rojo jegerių bataliono, div. generolo St. Raštikio puskarininkių mokyklos, J. Vitkaus inžinerijos bataliono, Lietuvos Karininkų ramovės, LSS Kauno apskrities Vytauto Didžiojo rinktinės atstovai, aviacijos veteranai, skautai, moksleiviai, svečiai, Kauno gyventojai...

Vėliau visi buvo pakviesti į šalia esantį aviacijos muziejų, kur prezidentas, miesto vadovai ir iškilmų dalyviai apžiūrėjo š.m. kovo 13 d. atidarytą Lietuvos aviacijos ekspoziciją, prezidentas pasirašė į garbės svečių knygą.

Beliaka tikėtis, kad išspildys KOP ir Kauno Igulos vado plk. E. Mažeikio žodžiai ir taks prie šio paminklo niekada neužžels, o didingas paminklas mums ir ateities kartoms primins mūsų karo aviatorių kovas už Lietuvos nepriklausomybę, jų nuopelnus.

Stasys Ignatavičius

TARP MŪSŲ KALBANT

ARTĖJANT KALĖDŲ ŠVENTĖM

Kiekvienais metais prieš Kalėdas pasigirsta švenčių sukomercinimui prieštaraujančių nuomonių. Va, šių metų lapkričio mėnesio pradžioje, vieno dienraščio laišku skyrė juo pasisakytą prieš pernelyg ankstyvą dovaninių prekių reklamavimą.

Tačiau, anot patarės, „prieš vėją nepapūsi“. Atrodo, jog šiais metais dar anksčiau sukruto miesto prekybininkai. Pirmiausia Michigan Avenue („Nuostabiąja mylia“) vadina-moje gatvėje) buvo su-rengtas kalėdinis Šviesų festivalis, o keletą dienų praslinėjus, State gatvės centriniame dalyje „Jingle Elf“ vardu pavadintas paradas. Čikagos pietinėje dalyje (63-čioje gatvėje), lapkričio 18 d. parodavo Kalėdų senis su visa savo svita. Sakoma, kad šioje, kadaise lietuvių tirstai gyventojų apylinkėje, kalėdinis paradas buvo ir tebėra vienas pačių didžiausių.

Paradų įkandini prasidėjo įprastus kalėdinių dovanų pardavimo-pirkimo įkarštis. Nemanoma, kad šiemetinis prieškalėdinis laikotarpis pasižymės ypatingesne prekybine apyvarta. Tačiau yra ir kitaip galvojančių. Kai kas mano, kad apyvarta vis dėlto gali pakilti maždaug 10 proc. Šiemet apyvarta stabdo pakilusios kainos ir nelabai aiški ekonominė bei politinė ateitis. Atrodo, kad įtakos turi ir Floridoje pasireiškusi rinkiminė sumaštis, ir ilgokai nusitęsęs galutinis prezidentinių rinkimų pasekmių paskelbimas.

Abejones ir neaiškumai palietė ne tik suaugusius, bet ir priaugančiąją kartą. Štai vienoje pradžios mokykloje buvo pravestas „šiaudinis“ balsavimas. Buvo pasiūlytas respublikonas Bush, demokratas Gore ir... Kalėdų senelis. Dauguma mažamečių pasisakė už Kalėdų senelio išrinkimą valstybės prezidentu.

Šiemet, artėjant Kalėdų šventėms, labai perkama elektroninė aparatura. Taip pat gausiai perkami drabužiai, papuošalai, žaislai, knygos, saldumynai ir t.t. Lietuviai domisi ir perka ne per se-

nai iš Lietuvos importuotus konservuotus gaminius. Tai daržovės, uogienės ir šokoladiniai saldainiai.

Šiuo metu vienoje miesto centro parduotuvėje vyksta kalėdinis knygų išpardavimas. Knygų tarpe — didelio formato, 750 puslapių leidinys, pavadinimas: „The 20th Century, on illustrated History on ours Live and Times“. Šioje knygoje aprašyti kone visi 20-ojo amžiaus svarbiausieji įvykiai ir žmonės. Knygos vyriausiojo red. — Lorraine Glenon. Leidėjas — J. G. Press, North Dighton, MA. Trumpokas Lietuvos aprašymas baigiamas tokiais žodžiais „Fought alongside Nazis during World War II“. Še, tau, boba, ir Devintinės!

Tai tokios tokelės Čikagoje, kurioje vieno Lietuvos laikraščio teigimu, gyvena 3,000-4,000 lietuvių.

Petras Petrutis

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$34!
8 svarų statinaitė — \$20!

Skambinkite: 708-687-5627. Pristatome UPS.

Alternative Home Care looking for responsible come-and-go, live in care givers and CNAs. Must be able to speak, read and write English. Must drive and be able to lift. References and „green card“ required. Tel. 708-784-1088.

VILNIAUS ORAS BUS ŠVARESNIŠ, MIESTE MAŽIAU TRIUKŠMO

Gruodžio 5 d. Vilniuje vykusio miesto savivaldybės Aplinkos ministerijos ir Vilniaus visuomenės sveikatos centro specialistų posėdyje nuspręsta artimiausiu metu Vilniaus miesto valdybai pateikti programą, kurioje aptariama oro užterštumo ir triukšmo įtaka gyventojų sveikatai. Numatyta parengti gyventojų sergamumo, mirtingumo mieste žemėlapi, didžiausio sergamumo zonos nuodugniai ištirti aplinką, įgyvendinti užterštumo mažinimo priemonės. Taip pat bus vertinama ir miesto infrastruktūros bei pramonės pletros įtaka gyventojų sveikatai.

Oro užterštumas mieste ir iki šiol buvo matuojamas, tačiau neturėta strateginio planavimo, kaip mažinti taršą bei triukšmą. Tuo tikslu strateginėje ekologinėje programoje

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Kviečiame visus! Naujųjų metų sutikimą gruodžio 31 d. PLC. Lemont, Lietuvių fondo saleje. Vakaro pradžia 8 val. Vakarienė 9 val. Šventės tęsis iki 3 val. ryto. Jums dainuos ir groš broliai Virginijus ir Eimantas Svabai, taip pat programoje dalyvaus Audra Simanonytė ir Daiva Guzeytė. Bus loterija. Bilieto kaina \$75 vienam asmeniui. Į bilietą kainą įeina maistas ir gėrimai.

Informacija tel. vakare 815-407-1077, dieną 708-267-1645.

Atliekame visus stalius ir smulkaus remonto darbus. Aukštą darbų kokybę, didelę praktika JAV. Tikrai žemos darbų kainos. Tel. 773-254-0759, mob. 847-525-9275, Žilvinas.

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H.DECKYS TEL. 773-585-6624

numatyta atitinkamai reguliuoti transporto srautus, plėsti dviračių takus, miesto keleviniame transporte įsiviešinti biodyzelinį kurą. Siekiant mažinti triukšmą, pirmiausia bus nustatomos vietos, kur viršijami leistini triukšmo lygiai, išaiškinami pagrindiniai triukšmo šaltiniai mieste ir kt. Padidinto triukšmo zonos bus diegiamos triukšmo slopinimo priemonės. Tikima, kad ateityje Vilniaus oras bus švaresnis, o mieste mažiau triukšmo. Tai pirmoji tokia programa visoje Lietuvoje. (Elta)

KUN. R. MIKUTAVIČIUS, KAUNO GARBĖS PILIETIS

Lapkričio 30 d. už ypatingus nuopelnus Lietuvai ir Kauno miestui suteiktas Kauno miesto garbės piliečio vardas. Tai jau 14-asis miesto garbės pilietis, kaip ir Stasiui Lozoraiciui, šis titulas kun. Mikutavičiui suteiktas po mirties.

Kun. Ričardas Mikutavičius gimė Kaune 1935 m. vasario 26 d., čia jis ir augo, baigė Kunigų seminariją, buvo įšventintas į kunigus. Dvasios tėvu jis dirbo įvairiose Lietuvos vietovėse, 1989 m. grįžo į Kauną. Jo pastangomis buvo restauruotas Vytauto Didžiojo ir Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčios. Savo sukauptais antikvariniais leidiniais kun. Mikutavičius praturtino Maiornio Lietuvių literatūros muziejų, 1993 ir 1996 m. išrinktas populiariausiu Kauno miesto žmogumi.

Kun. Ričardas Mikutavičius nužudytas 1998 m. birželio 30 d., palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse. (Elta)

• Vilniuje atidarytas lietuviškosios kompiuterijos muziejus, kuriame rodomi nepakartojami 1958-1991 metais Lietuvoje sukurti ir pagaminti kompiuteriai bei skaičiavimo mašinos. Muziejuje galima išvysti pirmos, antros ir trečios „kartos“ kompiuterius, analogiškus gamintiems pasaulyje. Didžioji dalis parodinių buvo sukonstruota ir pagaminta skaičiavimo mašinų susivienijimo „Sigma“, skaitmeninių technologijų išradėjos anuometinėje Sovietų sąjungoje. (Elta)

Lietuvos karo aviacijos paminklo pašventinimo iškilmes 2000 XI 17 d. Kalba LR prez. Valdas Adamkus. Jono Ivaškevičiaus nuotrauka

VAIKAI LAUKIA MŪŠŲ GERANORIŠKUMO

Labai mėgstame ir vertiname mūsų išėjusių brolių spaudą: „Draugą“, „Tėviškes žiburius“ ir kitus leidinius. Juose ne kartą buvo spausdinami išsamūs reportažai atsiliepimai ir apie Marijampolės rajone Avikilų kaime įsikūrusius Vaino tėviškes namus, kuriuos įsteigė ilgametis Vatikano radijo lietuviškų laidų veikėjas monsinjoras Vytautas Kazlauskas, prieš dešimt metų sugrįžęs į Lietuvą.

Jis dovanojo benamiams vaikams savo tėviškę, meilę ir begalinį rūpestį, tuo uždegdamas šimtus šios kilnios misijos rėmėjų. Be jų pagalbos nebūtų išaugęs šis unikalus vaikų kaimas, iš landynių savartynų prigludęs per 130 beglobių, iš kurių jau keletas subrendo, įgijo profesiją ir jau patys yra geri rūpestingji tėvai.

Tačiau daugeliui gerai pažįstancų VTN vaikų kasdienybė, ir dažnai ten besilankantių, pribloškė Birutės Kozienės išpūdis straipsnyje „Aplankius Lietuvos vaikus“ („Draugas“, 2000 m. spalio 24 d.). Pabuvojusi Avikiluose, apsilankiusi tik viename name, ji nepamatė čia nieko gero. O gal ją kažkas iš anksto nutelkė, jog čia viskas blogai?

Beveik po mėnesio, lapkričio 23-ąją, drauge su kauniečių verslininku Orfėjumi Budreika, ketinančiu paremti šį kaimelį, talkinant bičiuliams iš Danijos, užsukome į minėtąjį namelį ir mes. Čia šešiais paaugliais rūpinasi, iš tetos pareigų mamos darbą perėmusi, Regina Terepienė. Šio namelio vaikus globoja krikštėnė Irena ir Gintas Žemaitaitis, kurie, sugrįžę iš JAV, yra įkūrę VTN rėmėjų grupę. Jie kas mėnesį aplanko šią šeimą, domisi ir padeda spręsti iškilusias problemas.

Virtuvėje garavo pietūs, kambariai tvarkėsi švara, balkone plaikstėsi švarūs skalbiniai. Didžiajame kambaryje bandėme užuosti pešius kvapą, deja, to padaryti niekaip nepavyko... Čia vaikai susirenka vakarais. Mama patikino, jog vaikai iš tikrųjų pietauja erdvoje virtuvėje, prie didelio ovalaus stalo, prie kurio suskaičiavome aštuonias kėdes. Iš mokyklos sugrįžta ne vienu metu, todėl valgo čia po kelis.

Keturiolikmetis Dainius ir Gintarė, trylikmetis Jonas, dvylikos metų dvynukai Saulius ir Aušra bei dešimtmetis Svajūnas, parengę pamokas, išsiskirsto po būrelius. Jie lanko muzikos ir drožybos būrelius, kuriems vadovauja patyręs pedagogas Antanas Sluoksnaitis.

Visa šeima susirenka vakare, aptaria dienos laimėjimus ir nusivylimus, numato tai, ką kiekvienas turės veikti kitą dieną.

Regina sake, jog nelengva auklėti paauglius, tačiau jai nuolat padeda naujasis VTN vadovas Medardas Jursėnas, kuris pats neseniai liko našliu ir rūpinasi trimis savo vaikais, kurių mažiausiajam treji. Našlaičių dalią ir jų psichologiją jis jaučia savo tėviška širdimi. Moteris pasakojo, kad ir pagalbą mamoms ateina profesionalūs pedagogai ir psichologai magistras — Osvaldas ir Ieva Stripeikiai, du kartus per savaitę čia rengiantys konsultacijas, paskaitas ir užsiėmimus.

Pasmalsavome, ar vaikams pakanka maisto. Mama Regina pravėrė šaldytuvo dureles — vidus buvo pilnutis pilnutelis maisto atsargų, pravėrė spintą, kuriose nestigo drabužių ir apavų. „Nelengva vaikus įpratinti tausoti tai, ko jie savo namuose niekada neturėjo“ — sakė mama Regina.

Tačiau čia vaikai pamazų keičiasi, jiems tam sudarytos sąlygos. Lapkričio 23-oji Lietuvos karių diena šiemet buvo ypatinga Avikilų VTN auklėtiniais, iškilmingai įsijungusiems į Lietuvos Šaulių sąjungos jaunųjų karių gretas. Tarp šimto jaunųjų marijampolietiško miesto savivaldybės aikštėje, tėvų, senelių, draugų ir visuomenės akivaizdoje, da-

Karių dienos parado rikiuotėje — jaunieji Vaino tėviškes namų šauliai su vadovu, viršila P. Goerkiu.

vusių jaunųjų šaulių priesaiką, buvo ir VTN auklėtiniai. Kariškių parado dalyvavo ir šio kaimelio jaunųjų šaulių uniformuotas būrys, vadovaujamas Marijampolės šaulių štabo viršilos Povilo Goerkiu.

Šešiolika energingiausių ir judriausių vaikų Avikiluose panorą gyventi pagal karišką dienotvarkę. Jie keliai pusę šešių ryte: mankština ir grūdinasi, meldžiasi ir pusrūciauja, o po to vyksta į mokyklą. Sugrįžę gaminasi pietus, tvarkosi drabužius ir apavus, ruošia pamokas, daug sportuoja ir studijuoja Šaulių sąjungos statutą, skaito. Su jais nuolat gyvena vadovas viršila Povilas Goerkis, dalyvavęs tarptautiniuose taikos palaikymo daliniuose Jugoslavijoje ir turintis pedagoginį talentą, lengvai randa bendrą kalbą su didžiausiais padužomis.

Dalyvaudami iškilmėse, matėme, kaip ne vienas žilagalvis braukė ašarą, jaunimui klaupiantis ir bučiuojant vėliavą, o paskui petys petin stojant šalia krašto apsaugos karių ir Šaulių sąjungos veteranų, buvusių partizanų ir tremtinių.

Tuo labai džiaugėsi ir monsinjoras Vytautas Kazlauskas, kuris nuolat pabrėžia, jog didžiausias VTN uždavinys ugdyti Dievą ir tėvynę mylinčius žmones, o ne kosmopolitus, nevertinančius šių pagrindinių vertybių. Ne kartą šią poziciją jam teko apginti.

Šią ypatingą vasarą būrys VTN auklėtiniai atstovavo kaimeliui tarptautiniame ekologiniame žygyje po Lietuvą. Jaunimas dviračiais suko per 600 kilometrų Suvalkijos, Dzūkijos, Aukštaitijos draustinių ir valstybinių parkų keliais. Pažino kraštą, tvarkė aplinką, bendravo su JAV, Didžiosios Britanijos, Austrijos, Švedijos ir kitų šalių žygeiviais. Jiems buvo surengtas priėmimas Seime. Vaikinams vadovavęs Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto trečiakursis Andrius Želžys patikino, kad VTN vadovybė nuolat domėjosi, ar ne-

stinga sausų drabužių ir apavų, o prireikus atveždavo. Laikiniai prie žygio dalyvių prisijungęs šalies premjeras Andrius Kubilius domėjosi Avikilų žygeivių gyvenimu, ir kaip... „užkietėjęs“ žygeivis, pamokė skaniai išvirti ant laužo makaronus.

Kaimelio vaikai ir darbuotojai mieliai priima kiekvieną, čia užsukusį svečią, ar perspėjo jis apie viešnagę, ar ne. VTN atviri visuomenei ir valdiškų institucijų atstovams, kurie pastaruoju metu nevyriausybinę globos namų globėjams tarsi paskelbė „karą“.

Iki šiol buvo tikima, kad visi atvykusieji kupini gerų norų, ir labai nuliūsta, kad kai kurie šių atvykėlių yra nusiteikę pamatyti skylutę sienoje ar belakstant nuplyšusius puspadzius. Galima pagalvoti, kad vaikai gyvena muziejuje, kur niekas nesidėvi, neplyšta ir nedūžta.

Šiuose nameliuose virte verda kasdieninis šeimos gyvenimas. Vaikai džiaugiasi ir ver-

čia, myli ir nekenčia, žaidžia ir išdykauja. Tai būvę prarasti landynių vaikai, kuriems Vaino tėviškes namai pamazų gražina viltį, tikėjimą ir pasitikėjimą suaugusiųjų pasauliu.

Tai namai, kurie suteikia saugumo jausmą ir ne vienam vaikui išsaugojo gyvybę. Šiandien su siaubu skaitome krašto spaudoje, kaip alkoholiškai tėvai iš skurdo ir nevilties mirtinai sumušė net žindomus kūdikius.

Čia kai kurie vaikai ir šiemet pirmą kartą susėd prie Kalėdų stalo kaip šeima, kaip mazytė bendruomenė. Pastiprinkime jų tikėjimą ir pasitikėjimą geru žodžiu, šypsena, o ne smulkmeniškų priekaištų, kurių jų gyvenime ir taip nestigo. Šiems vaikams labai reikia mūsų geranoriškumo. Jeigu norėtumėte juo pasidalinti prašome rašyti šiuo adresu: Druskininkų 4-1, LT-3000, Kaunas, Lietuva.

Elvyra Krilavičiūtė
Vaino tėviškes namų vedėja

METRAŠTIS „NUMIZMATIKA“

Lietuvos muziejuose saugomi didžiuliai turtai: reti radiniai, monetų lobiai, išguleję po žeme ar neįtikėtinaiose sleptuvėse po kelis šimtus ir daugiau metų. Vien Lietuvos nacionalinio muziejaus numizmatikos fonduose sukaupta šimtai tūkstančių eksponatų. Kiekvieno jų istorija verta visuomenės, o ypač mokslininkų, dėmesio. Tačiau iki šiol nebuvo specialaus, numizmatikai skirto leidinio. Suprاندamas tai, Lietuvos nacionalinis muziejus parengė ir išleido iliustruoto metraščio „Numizmatika“ pirmąjį straipsnį rinkinį. Tikimasi, kad metraščio leidyba bus tęsiama ir šios mokslo šakos specialistai jame galės skelbti žinias apie įvairiausius radinius, jų mokslinę vertę, supažindins su kitų šalių kolegų darbais bei leidiniais.

Kas gi rašoma pirmajame metraščio numeryje? Kaip teigia įžanginiame straipsnyje Vilniaus universiteto Archeologijos katedros vedėjas Mykolas Michelbertas, čia apžvelgiama Lietuvos nacionalinio muziejaus numizmatikos skyriaus 30 metų veikla, diskutuojama dėl pirmųjų lietuviškų monetų kaldinimo laiko, ženklų simbolikos. Autoriai rašo apie sidabro lydinų, retų monetų radinius, tyrinėja vakarinių rusų žemių pinigų sistemą bei jos ryšį su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pinigų sistema, pristato Lietuvoje rastus lobius.

Lietuvos nacionalinio muziejaus Numizmatikos skyriaus vedėja Dalia Grimalauskaitė straipsnyje „Lietuvos nacionalinio muziejaus numizmatikos skyriaus ir jo rinkinių istorija“ pristato muziejau sukaupą numizmatikos rinkinį, sudarytą iš monetų lobių, pavienių radinių, privačių asmenų dovanų, įsigytų eksponatų, taip pat iš archeologinių radinių, tyrinėjant Vilniaus žemutinę pilį, kitas istorines vietas, prokuratūros ir muitinės konfiskuotų ir perduotų muziejui vertybių.

Metraštyje daug vietos skirta mokslininkams tyrinėjimams, kurie talpinami skyriuose „Tyrinėjimai“, „Nauji duomenys“, „Lobiai“, „Monetų gamybos technika“ bei „Medalininkystė“. Metraštis idomus ne tik

taip pat iš archeologinių radinių, tyrinėjant Vilniaus žemutinę pilį, kitas istorines vietas, prokuratūros ir muitinės konfiskuotų ir perduotų muziejui vertybių.

Metraštyje daug vietos skirta mokslininkams tyrinėjimams, kurie talpinami skyriuose „Tyrinėjimai“, „Nauji duomenys“, „Lobiai“, „Monetų gamybos technika“ bei „Medalininkystė“.

Metraštyje daug vietos skirta mokslininkams tyrinėjimams, kurie talpinami skyriuose „Tyrinėjimai“, „Nauji duomenys“, „Lobiai“, „Monetų gamybos technika“ bei „Medalininkystė“.

Kas gi rašoma pirmajame metraščio numeryje? Kaip teigia įžanginiame straipsnyje Vilniaus universiteto Archeologijos katedros vedėjas Mykolas Michelbertas, čia apžvelgiama Lietuvos nacionalinio muziejaus numizmatikos skyriaus 30 metų veikla, diskutuojama dėl pirmųjų lietuviškų monetų kaldinimo laiko, ženklų simbolikos. Autoriai rašo apie sidabro lydinų, retų monetų radinius, tyrinėja vakarinių rusų žemių pinigų sistemą bei jos ryšį su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pinigų sistema, pristato Lietuvoje rastus lobius.

Lietuvos nacionalinio muziejaus Numizmatikos skyriaus vedėja Dalia Grimalauskaitė straipsnyje „Lietuvos nacionalinio muziejaus numizmatikos skyriaus ir jo rinkinių istorija“ pristato muziejau sukaupą numizmatikos rinkinį, sudarytą iš monetų lobių, pavienių radinių, privačių asmenų dovanų, įsigytų eksponatų,

DRAUGAS, 2000 m. gruodžio 7 d., ketvirtadienis

A. † A.

Dr. RICHARDAS W. GELZAITIS

Mirė, sulaukęs 90 metų.
Gyveno Brighton Parke, IL. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: brolis Helmut su žmona Wally Gelscheit, sūnėnas Rick su žmona Shannon Gelscheit.

Velionis pašarvotas penktadienį, gruodžio 8 d. nuo 11 iki 1 v.p.p. Gaidas Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A. † A.

DALIAI MICEIKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VYTA, mūsų ilgametį narį bei rėmėją, sūnų DARIJ, seserį VIKTORIJĄ, brolių JULIJĄ ir kitus artimuosius.

Čikagos LFK „Lituanica“

• Čekiškė. Rugsejo 17 d. Čekiškės bažnyčioje aukotos šv. Mišios už Nepriklausomybės akto signatarą, prieštari Lietuvos ministrą pirmininką, profesorių Praną Dovydaikį (1886-1942). Per pamokslą akcentuotas šio mokslininko, politiko ir visuomenės veikėjo paprastumas, nuoširdumas ir tikėjimas, padėjęs ne tik mokslo ir politikos veikloje, bet ir pakelti Sibiro lagerių kančias. Po Mišių buvusioje P. Dovydaičio sodyboje buvo atidengtas ir pašventintas memorialinis akmuo. Trumpas kalbas sakė profesorius gimines, svečiai ir valdžios atstovai, giedojo Domeikavos mišrus choras, programą parodė Čekiškės vidurinės mokyklos moksleiviai. Šios mokyklos direktorius A. Šiaučius, savo kalboje akcentavęs šios iškili asmenybės reikšmę ir įtaką jaunimui, sakė siekiant, kad Čekiškės vidurinei mokyklai būtų suteiktas P. Dovydaičio vardas.

• Savąją gyvenimo taurę visi išgeriame iki dugno, tik jos talpa kiekvienam skirtinga.

VTN gyventojas Neivydas rūpinasi savo triušeliu.

Naujasis Vaino tėviškes namų kaimelio vadovas Madardas Jursėnas visada mažiausiąjį Laimutį palaiko ant kelių...

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

Scandinavian Airlines

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Siūlai siūlai susivyk“ — smagus žaidimas mažiesiems „žiburiukams“ Montessori mokykloje Lemonte.

Eglė Juodvalkė, Dijana Giedgaudaitė, Irena Gelazienė, Kornelijus Jazbutis, Daiva Karužaitė, Audra Kubiliūtė, Sigutė Lukauskaitė, Ričardas Spitrys, Laimutė Tornau, Nijolė Užubalienė ir Vilija Vakaraitė savo kūrybą skaitys literatūros vakare, kuris vyks gruodžio 8 d. 7 val. v. Jaunimo centro kavinėje. Atsilankę svečiai taip pat turės progos susipažinti su išeivijos lietuvių rašytojų knygomis, išleistomis 1999 ir 2000 metais. Knygų parodėlėje bus tos knygos, kurias rašytojai atsiuntė Lietuvių rašytojų draugijai. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir pabendrauti su lietuviško žodžio kūrėjais.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės metinė sueiga šeštadienį, gruodžio 9 d. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Visos narės prašomos dalyvauti.

Pal. J. Matulaičio misijos choro kalėdinis koncertas vyks gruodžio 10 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje. Taip pat giedos Lijana Kopūstaitė-Pauletti (sopranas). Koncertas vyks Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje. Pietūs ruošiami 12 val., tuoj po šv. Mišių. Bilietus įsigyti galite skambindami tel. 815-836-1845.

APIE JONO KELEČIAUS MENO DARBŲ PARODĄ

Užgimsti, eini per pasaulį ir daliniesi su žmonėmis Dievo dovanomis gabumais. Jonas Kelečius turėjo gabumą piešti ir vaidinti. Besimokydamas gimnazijoje, pasižymėjo piešimo mene.

Išvykęs iš Tėvynės ir atsidūręs Vokietijoje, pradėjo reikštis vaidyboje. Gyvendamas Hanau stovykloje Vokietijoje, įsteigė „Azuolyno“ teatrą ir buvo aktyvus šio teatro darbuotojas. Su teatro pastatymais aplankė daug lietuviškų gyvenviečių.

Atvykęs į Ameriką, Jonas Kelečius tuojau įsijungė į teatrinę veiklą. Būdamas menininku, ruošdavo vaidinimus reikiama dekoracija ir pats vaidindavo. Gyvenimui riedant tolyn, reikėjo pasirūpinti pragyvenimo šaltiniu. Pastebėjęs komercinių reklamų reikalingumą verslininkams, įstojo į šios rūšies mokyklą ir ją baigė, gaudamas diplomą. Apsigyveno Bridgeporte, atsidarė piešimo galeriją ir gamindavo komercinius plakatus, nepamiršdamas ir tikro meno. Dirbdamas sau, galejo skirti daugiau laiko ir savo pamėgtam menui bei teatrinei vaidybai.

Jono Kelečiaus darbų paroda įvyko gruodžio 1 dieną Jaunimo centre Čiurlionio galeri-

Arteja šv. Kalėdos, ir jau laikas pradėti sveikinti savo artimuosius bei draugus. Ar nenoretumėte savo linkėjimų perduoti per mūsų laikraštį? Mielai įdėtumėme jūsų sudagytą sveikinimą, už kurį paprastai sulaukiame 15 dol. aukos. Rašykite ir kurkite gražiausius linkėjimus bei siųskite juos mums!

Čikagos ir apylinkių Lipniūno-Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas vyks šeštadienį, gruodžio 9 d., nuo 5 iki 8 val. vak. Sidrių namuose. Informacijos kreipkitės į Viją, tel. 708-598-5112.

Párodos

Viso pasaulio Kalėdų parodose, kuri vyksta Mokslo ir pramonės muziejuje (Museum of Science and Industry, 57th and Lake Shore Drive, tel. 773-684-1414) net 43 egzotinės papuostos 50,000 švieselių. Įvairiausios šalys ir etninės grupės demonstruoja savo kalėdines tradicijas ir ornamentus — čia sužinosite apie kinų Naujuosius Metus, Ramadano, Kwanzos, Hanukos, Diwali ir kitas šventes. Taip pat atrastieji 700 pedų ilgio geležinkelio ir 25 traukinių, 200 įvairiausių pastatų modelių, 27 pedų aukščio laikrodžio bokštą ir t.t. Muziejus dirba nuo 9:30 val. r. iki 5:30 val. p.p. Daugiau žinių Internet: www.msichicago.org

Nežinote, kur sutikti Naujuosius? Vykite į Pasaulio lietuvių centrą, kur gruodžio 31 d. nuo 8 val. v. didžiojoje saleje vyks Naujųjų Metų sutikimas. Bus skani užkanda, šilta vakarienė, linksma muzika, gražiai išpuošta salė ir stalai. Ko gi dar bereikia? Ateikite patys ir atsiveskite draugus. Stalus ar vietas užsisakykite skambindami Vanda Gvildienė tel. 630-271-9136 arba Irenai Kazlauskienė tel. 630-257-8346. Šventę rengia PLC renginių komitetas.

Moksleiviai ateitininkai registruokites Žiemos kursams š.m. gruodžio 26-30 d. vyksiantiems Dainavos stovyklavietėje. Ideologinius kursus organizuoja Birutė Bublėnė ir dr. Vėjas Liulevičius. Registruokites elektroniniu paštu pas Š. Amerikos Moksleivių Ateitininkų centro valdybos pirmininkę dr. Onilę Šeštokiene: plunksna@aol.com. Yra jau daug užsiregistravusių. Vietos ribotos, todėl nedelsdami registruokites.

Tradicinės Kūčios Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje vyks gruodžio 17 d., sekmadienį, 12 val. Bus ruošiamas tradicinis Kūčių maitinimas, trumpa programėlė, žvakelių uždegimas. Stalus arba vietas reikia užsisakyti skambinant Aldonai Palekšienei tel. 708-448-7436. Kūčias rengia ir visus dalyvauti kviečia PLC renginių komitetas.

ATEITININKŲ KŪČIOS ČIKAGOJE

Lipniūno-Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopa nuosirdžiai kviečia visus į tradicinę Kūčių šventę, sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. p.p. vyksiančią Jaunimo centro didžiojoje saleje. Po šv. Mišių šeimyniškai dalinsimės kalėdaičiais ir vaišinsimės Kūčių vakariene, kurią paruos Ona Norvilienė ir jos pasižavėjusios tartininkės. Pasidžiausime gieddami kalėdines giesmes. Čikagos moksleiviai ateitininkai kviečia kartu švęsti Kristaus Gimimo sukaktuves ir tęst šią gražią tradiciją. Registruotis prašoma tel. 630-792-0616, arba elektroniniu paštu tolliudas@mindspring.com

Kviečiame ir priimsime visus!

sarus", kuriuose buvo kalbama apie senelius, gyvenančius prie geležinkelio ir stebinius traukinius, skubančius į nežinią, kuri yra kaip jų gyvenimas.

Skirmantė Miglinienė perskaitė raštu gautus sveikinimus iš šių asmenų: dr. G. Baluko, dr. K. Ambrozaičio, Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkės Marijos Remienės ir dr. Jono Rakausko, rašančio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojų vardu. Vaclovas Momkus, einas Lietuvių operos pirmininko pareigas, prisiminė Joną Kelečių, kai šis gamino operai dekoracijas ir dalyvavo operos vaidyboje.

Vyruj negalint dalyvauti parodos atidaryme, ji pavadavo jo žmona, aktorė S. Kelečienė, kuri daug metų dirbo kartu su savo vyru teatriniame veikloje. Ji dėkojo savo vyro vardu visiems, prisidėjusiems prie šios parodos suorganizavimo. Ypač dėkingi Kelečiai buvo Petriui Petručiui už jo nuolatinių raginimų suruošti šį meno parodą. Dėkingi yra taip pat Algii Janušui, Vanda Alekšienei, Danutei Petrukytei, Skirmantei Miglinienei, sūnaus žmonai, advokatei Ramunei Kelečienei ir jos broliui, atvykusiam net iš tolimos Kanados, padėjusiam išskirti paveikslus, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojams su dr. J. Rackausku, prisidėjusiems

Kiekvienais metais „Labdaros vakare“ įteikiama prel. Juozo Prunskio premija, skirta vyresnio amžiaus žmogui, nusipelnusiam katalikiškame lietuviškame darbe. „Labdaros vakaras“ vyks jau šį šeštadienį, gruodžio 9 d., „Seklyčioje“. Vietas užsisakykite tel. 773-476-2655 arba atvykite asmeniškai (2711 W. 71st Street).

Jūros skaučių ir jūros skautų Kūčios vyks penktadienį, gruodžio 8 d., 7 val. vak. Pasaulio lietuvių centro sporto saleje, Lemonte. Šiame šventišrame susibūrimo kviečiami dalyvauti visi jūrų skautininkai ir skautininkės, broliai ir sesės, jų tėveliai ir šeimų nariai. Pageidaujama, kad dalyviai atneštų po dovanėlę, kuria norima pradžiuginti Čikagą iš Lietuvos gydytojų atgabentus vaikus. Lauksime visų prie mūsų Kūčių stalo.

Ieškomi vadovai moksleivių ateitininkų ideologiniams Žiemos kursams. Dainavoje vyksiantiems š.m. gruodžio 26-30 d. Sioms pareigoms kviečiami vadovauti galintys studentai ateitininkai. Susidomėję prašomi kreiptis į kursus organizatorius: B. Bublėnė (Bvbublys@aol.com) ar V. Liulevičius (vejas@utk.edu).

Lietuviškos Kūčios, ruošiamos „Aušros Vartų“, „Kernavės“ skaučių ir „Lituanikos“ skautų tuntu, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje vyks penktadienį, gruodžio 8 d., 7 v.v. Visi skautai, skautės, akademikai, jų šeimos ir draugai kviečiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Faustei Varanekienei, tel. 708-795-6055

Koncertai

Apie kamerinį orkestrą Berlin Staatskapelle „Chicago Tribune“ laikraštis yra rašęs, kad tai antras pagal senumą pasaulio orkestras ir vienas iš geriausių Europoje. Šis orkestras, kuriam diriguoja Daniel Barenboim, grieš šį sekmadienį, gruodžio 10 d., 3 val. p.p. Chicago Symphony Center (220 S. Michigan Ave.). Orkestras atliks kompozitoriaus L. van Beethoven Pirmąjį koncertą fortepijonui ir Herojiškąją simfoniją Nr. 3. Bilietai ir informacija tel. 312-294-3000.

prie parodos ruošimo. Ypatiną padėką ji reiškė šios parodos lankytojams. S. Kelečienė buvo įteikta pora puokščių žydinčių geliu.

Kalbant apie J. Kelečiaus parodą, reikia pabrėžti, kad jo meno piešiniai skyrėsi nuo vadinamųjų „moderniųjų“ menininkų tuom, kad žmonių figūros, veidai, namai buvo natūralūs savo išvaizda. Buvo ir skirtingų menišku atvaizdavimų. Kadangi Jonas Kelečius savo didesnę gyvenimo dalį praleido dirbdamas komerciniame mene, plakatų bei užrašų piešime, jo ištatytas didžiulis plakatų, vaizduojančių jauną mergaitę, skrendančią per geleimis žydinčius laukus, atkreipė lankytojų dėmesį. Šis piešinys buvo pavadintas „Poezijos pavasariu“, o žemiau — Bernardo Brazdžionio poezijos žodžiai: „O mums šventas lietuviškas žodis, ilgą naktį vergijoje kalėjus, ne kaip vergas šiandien pasirodys, bet kaip laisvas pavasario vėjas“.

Pasibaigus parodos atidarymo apmąstymams, lankytojai galejo pasivaikšinti paruoštomis gėrybėmis ir netrukdomai gerėtis meno paveikslais.

Džiugu, kad atsidarė asmenys, kurie stengiasi išskirti senuosius menininkus, aktorius, muzikus bei visuomenės veikėjus, kurie dėl senyvo amžiaus nebegali būti veikūs lietuviškos visuomenės darbuose. Antanas Paužolis

Union Pier Lietuvių draugijos lapkričio 18 dieną suruoštoje Padėkos dienos šventėje dalyvavo ir Onutė Petrienė, kuri skaitė anekdotus.

PIRMA PADĖKOS DIENA UNION PIER, MI

Lapkričio 18 d., beveik 90 narių ir svečių susirinko jaukioje Baptistų saleje švęsti Padėkos dieną. Būdamas nauja Union Pier Lietuvių draugijos valdybos nare ir neseniai su šeimynėle atsikraučius į kitą pusę ežero, atvažiavau smarkiai plakančia širdimi padėti paruošti salę. Neįsivaizduoju, kaip čia viskas išeis.

Rita Puskunigienė, nauja draugijos išdininė, sutiko mane su draugiška šypsena. Visą vakarą ji šiltai priėmė narius ir svečius, neįstamai rinko draugijai aukas ir narių mokesčius.

Virtuvėje radau Milda Rudaitę, draugijos reikalų vedėją. Milda puikiai moka suorganizuoti renginius, pati skaniai verda ir kepa. Nors paruošė tris kalakutus, vis tiek rūpinosi, kad visiems užtektų maisto. O draugijos vicepirmininkė Rūta Augustaitienė paruošė stalą vaikų maistui su morkomis, dešrelėmis, popieriumi ir kreida.

Apie 3 v. p.p. pradėjo suvažiuoti visi nariai ir svečiai su pačių gamintais kugeliais, salotomis, grybais, tortais ir visokiais skanumynais visiems pasivaikšinti. Kai salė prisipildė, draugijos pirmininkė Viktorija Juodgudienė maloniai pasveikino visus su Padėkos diena ir padėkojo už vašes. Taip pat padėkojo pe-

reitų metu valdybai už patikėjimą, kad nauja „jauna“ valdyba sėkmingiau tęs draugijos veiklą. Kaip džiugu matyti tiek daug lietuvių, susirinkusių iš mūsų apylinkės, net, atrodo, po tiek daugelio metų reikės ieškoti didesnės salės!

Maldą pravėdė Regina Vaitkienė. Po maldos, visi linksmiai kalbėdami, vaišinosi skaniu maistu ir gerimu. Žiūrint pro langus, matėme, kaip baltos snaigės gražiai šoko šaltam ore, o viduj su lietuviška nuotaika linksma ir smagu.

Vaikučiai pavalgę laukė žaidė ir lakstė šviežiam ore. Vėliau Onutė Petrienė paskaitė pačios sukurtus anekdotus. Visi kartu smagiai klausėsi ir juokėsi.

Mano šeimynėlė, kartu su draugais, labai smagiai praleido Padėkos dienos pietus. Tikrai esame dėkingi. Nutarėm, kad vis tik malonu susipažinti, pamatyti tiek daug laimingų, draugiškų lietuvių, gyvenant šitoje pusėje Michigan ežero, ir kartu su jais pasisemti lietuviybės. Lauksime visų vėl pasimatyti Kūčiom, gruodžio 9 d.

Dalia Vitkienė
Union Pier Lietuvių draugijos sekretorė

Arvydas Vaitkus su dukrele Margarita Padėkos dienos šventėje.

Prie gausaus vaišių stalo vaišinosi Švabų šeima ir svečiai iš Lietuvos.

Ar žinote, kurie jūsų draugai dar neskaito „Draugo“ laikraščio? Kalėdoms padovanokite jiems papigintą „Draugo“ prenumeratą, kurią užsakyti galite iki gruodžio 31 d. Vienerius metus jūsų Amerikoje gyvenantys draugai laikraštį skaityti gales tik už 65 dol.! Visus metus jie žinos, kas vyksta Čikagoje bei jos apylinkėse, o taip pat ir Lietuvoje.

Koncertai

Čikagos vaikų choras (Chicago Children's Choir) populiaris šventinės giesmės giedos šį penktadienį, gruodžio 8 d., 12 val. Čikagos kultūros centre (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington). Koncertas — nemokamas.

Ką ir kaip kuria Lietuvos dailininkai, sužinosite šį penktadienį, gruodžio 8 d., 5 val. p. atvykę į dizainerės, Lietuvos dailės akademijos magistrantės Vaivos Senkutės ir vizuizinko Mindaugo Vitkausko dailės parodos atidarymą, kuris vyks Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių cent-

re. LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius praneša, kad išvykimo laikas iš PLC Lemonte į Shakeaspeare teatrą gruodžio 13 d., trečiadienį, yra pakeistas iš 11:30 val. r. į 11 val. r. Prašome atkreipti į tai dėmesį, nes autobusas su keliautojais išvyks ne vėliau kaip 11 val. r.

Skelbimai

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukoj: \$300 — Marta Trumpjokienė. \$100 — Angelika Dūdėnas; Irma Laisvenaitė; Vladas ir Vanda Tervydis. \$60 — Walter Klossis. \$30 — Marija Bajorunienė; Aldona Buntinaitė; Kazys Januta; Genovė Kaufmanas. \$30 — Nagelė Osvaldas; Jonas Rejeris. \$25 — Halina Dilenė; Antanas ir Vilija Marchertas. \$10 — Marie Pidhirny. Dekojame rėmėjams „Karaliaučiaus Krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011. (Skelb)